

2023-2026

Tiltaksstrategi for nærings- og miljøtiltak i skogbruket

Sigbjørn Rolandsen

Stryn kommune

31.01.2023

Innhold

1. Bakgrunn	1
2. Grunnlag	1
2.1. Generell statistikk og tal.....	1
2.2. Avvirkingstal i ein femårsperiode	2
2.3. Planting og plantekjøp i ein femårsperiode	2
3. Lokal medverknad og forankring	2
4. Mål	3
5. Retningslinjer.....	3
5.1. Generelt.....	3
5.1.1. Naturmangfaldlova.....	3
5.2. Skogkultur - § 4.....	4
5.2.1. Tilskotssats	4
5.2.2. Krav	4
5.2.3. Prioritering.....	4
5.2.4. Søknaden	5
5.3. Veg - § 5.....	5
5.3.1. Tilskotssats	5
5.3.2. Krav	6
5.3.3. Prioritering.....	6
5.3.4. Vilkår	6
5.3.5. Søknaden	8
5.4. Miljøtiltak i skog - § 6	8
5.4.1. Tilskotssats	8
5.4.2. Krav	8
5.4.3. Vilkår	8
5.4.4. Søknaden	9
5.5. Drift med taubane, hest o.a. - § 7	9
5.5.1. Tilskotssats	9
Taubanetilskotet vert tildelt til kommunane etter kvart som behovet oppstår. Statsforvaltaren tilrår ein variabel tilskotssats til taubanedrifter, i samråd med dei andre “taubanefylka”. Tildeling av tilskot føreset at den nye taubanekalkulatoren vert nytta til fastsetting av driftspris (og eventuelt justert av skogeigar og tømmerkjøpar) og at det ikkje vert gjeve tilskot til skog som ikkje er hogstmoden.....	9
5.5.2. Krav	9

5.5.3. Prioritering.....	10
5.5.4. Vilkår.....	10
5.5.5. Søknaden	10
5.6. Utdrift av skogsvirke til bioenergi - § 8	10
5.6.1. Tilskotssats	11
Utgangspunktet for tilskotssatsane vi vel å nytte, er Statens landbruksforvaltning sine tilskotssatsar frå august 2011. Desse har vi justert opp til dagens nivå (august 2020) ved hjelp av priskalkulatoren på Statistisk sentralbyrå sine nettsider.	11
5.6.2. Krav.....	11
5.6.3 Søknaden	12
5.7. Andre tiltak i skogbruket - § 8	12
5.7.1. Tilskotssats	12
5.7.2. Prioritering.....	12
5.8. Oppsummert oversikt over tilskotssatsar for perioden 2023-2026.....	12
6. Søknadsfristar	13
6.1. Generelt.....	13
6.2. Skogkultur - § 4.....	13
6.3. Vegbygging - § 5	14
6.4. Miljøtiltak i skog, utdrift av virke til bioenergi og andre tiltak i skogbruket - §§ 6 og 8	14
6.5. Drift med taubane, hest o.a. - § 7	14
7. Tilskotsbehov.....	14
7.1. Generelt.....	15
7.2. Generelt NMSK-tilskot (skogkultur m.m.)	15
7.3. Tilskot til vegbygging	15
7.4. Tilskot til drift med taubane, hest o.a.	15
8. Revidering.....	15

1. Bakgrunn

Med heimel i forskrift om tilskot til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK-forskrifta) skal det fastsetjast overordna retningsliner (tiltaksstrategi) for prioritering av tilskotssøknader etter denne forskrifta. Utarbeidinga skal skje i dialog mellom kommunen, statsforvaltar og dei lokale næringsorganisasjonane i skogbruket.

Føremålet med ordninga tilskot til nærings- og miljøtiltak (NMSK-tilskot) i skogbruket er heimla i § 1 i forskrifta. Ut frå regionale og lokale prioriteringar skal det stimulerast til auka verdiskaping i skogbruket, på same tid som miljøverdiar knytte til biologisk mangfald, landskap, friluftsliv og kulturminne i skogen vert ivaretekne og vidareutvikla.

Verkeområdet til forskrifta er i hovudsak alle skogeigedomar med meir enn 10 dekar produktiv skog.

1. januar 2020 overtok kommunen handsaminga av tilskotssøknader knytt til drift i vanskeleg terreng (drift med taubane, hest o.a.) og bygging av landbruksveg frå statsforvaltar, og handsamar no såleis alle tilskota heimla i NMSK-forskrifta.

Den eksisterande tiltaksstrategien gjeld ut 2024, men vi finn det rett å revidere strategien no. Revideringa skjer på bakgrunn av eit ønske om å auke tilskotet til taubane, som følgje av høgare driftskostnader og utfordringar med å få tak i mannskap.

Denne tiltaksstrategien vidreførar strategien for 2021-2024, og inneheld kun mindre endringar, hovudsakleg knytt til tilskotsatsar for taubane.

2. Grunnlag

2.1. Generell statistikk og tal

Stryn kommune har eit totalt skogareal på om lag 241 000 dekar, og om lag 133 000 dekar av dette er produktivt/driveverdig. Den totale kubikkmasse er på om lag 1 670 000 m³ – av dette er om lag 757 000 m³ gran, 483 000 m³ lauv og 434 000 m³ furu. Total tilvekst (det volumet trea aukar med frå år til år) er om lag 50 000 m³.

Grana er det treslaget som utgjer mest kubikkmasse i kommunen. Det er også dette treslaget, som med den skogsmarka vi har, produserer mest og gjev mest igjen økonomisk. Vidare er grana også det treslaget som er mest etterspurt av industrien både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Det er likevel framleis noko vegring hjå skogeigarane i kommunen mot å plante gran.

Balansekvantumet (kva som er berekraftig å hogge i hogstklasse 5 + 10 år pr. år i ein femårsperiode) for gran dei næraste fem åra (2020-2024) er 25 000 m³. Neste femårsperiode (2025-2030) gjer balansekvantumet eit hopp til 43 000 m³. Desse tala tek ikkje omsyn til areal som allereie er hogge.

2.2. Avvirkingstal i ein femårsperiode

Tabellen nedanfor syner ei oversikt over avvirka volum, og verdien av dette, i Stryn kommune i perioden f.o.m. 2018 – t.o.m. 2022. Tala er henta frå ØKS (Økonomisystemet for skogordningene).

År	Avvirka volum (m ³)	Verdi (kr)
2022	8 900	4 700 000
2021	6 400	2 700 000
2020	8 900	3 100 000
2019	11 200	4 600 000
2018	18 200	7 500 000
SNITT	10 700	4 500 000

Tala er avrunda

2.3. Planting og plantekjøp i ein femårsperiode

Tabellen nedanfor syner ei oversikt over planting og plantekjøp i Stryn kommune i perioden f.o.m. 2018 – t.o.m. 2022. Tala er henta frå ØKS (Økonomisystemet for skogordningene).

År	Planta (ant. plantar)	Plantekostnad (kr)	Tilskot til planting (kr)	Kjøpt (ant. plantar)	Kjøpekostnad (kr)	Tilskot til plantekjøp (kr)	Totalt tilskot planting og plantekjøp (kr)
2022	25 000	183 000	87 000				87 000
2021	16 500	107 000	66 000				66 000
2020	53 000	264 000	123 000	1000	2 800	1 400	124 000
2019	106 000	636 000	286 000	5500	17 000	8500	294 500
2018	47 000	234 000	109 000	4600	13 000	6500	115 500
SNITT	49 500	284 000	134 200	2 220	6 560	3 280	137 400

Tala er avrunda

NB: i mange tilfelle er plantekjøp og nyplanting dei siste åra slått saman på kode 120 - nyplanting, og det kan av den grunn føre til at desse tala vert noko misvisande. Dette er gjort på instruks frå statsforvaltar, for at tilskot til «tettare planting» skal kunne reknast ut.

3. Lokal medverknad og forankring

Revisjonen av tiltaksstrategien kjem hovudsakleg som ei fylgje av endringane som gjaldt frå 1.1.2020, der kommunen fekk løyvingfullmakt til alle tiltaka etter NMSK-forskrifta.

Utanom for kap. 5.5 medfører revisjonen ingen større endringar av strategien for 2021-2024. Utkast har blitt sendt til Statsforvaltaren i Vestland, Vikane skogeigarlag og Stryn skogeigarlag, jf. forskrift om tilskot til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 3 andre ledd. Strategien er vidare lagt fram for formannskapet til godkjenning.

Godkjenning av tiltaksstrategien i formannskapet gjev skogbruksansvarleg, eller tilsvarande representant, i kommuneadministrasjonen fullmakt til å handsame tilskotssøknadane heimla i forskrift om tilskot til nærings- og miljøtiltak i skogbruket, administrativt.

4. Mål

I høve til førre periode ser vi no ein nedgang i saker som vert tekne ut til foryngingskontroll. Dette vitnar om at fleire foryngar areala sine etter avvirkinga – noko som kan vere eit resultat av målretta fokus over tid, både frå stat, kommune og private aktørar. Vi er likevel ikkje heilt i mål her.

Hovudmålet i perioden vert difor, som førre periode, at mest mogleg av avvirka areal vert foryngja igjen.

I tillegg vil vi også gjennom heving av tilskotssats søkje å legge til rette for at det blir nytta taubane for å få ut skog som ikkje let seg drive på andre måte.

5. Retningslinjer

5.1. Generelt

Forskrift om tilskot til nærings- og miljøtiltak i skogbruket legg føringar for kva tiltak som kan få løyving, og kriteriar for tildelinga. Ved forskriftsending innfor perioden for denne tiltaksstrategien vil dei gjelde framfor strategien.

Tilskot etter NMSK-forskrifta er ikkje noko ein har krav på, men er noko ein kan få dersom kriteriane er til stades og dersom det er tilstrekkeleg tilskotsmidlar tilgjengeleg.

Den samla planen for skogbruket i kommunen, utarbeida i 2019, er naturleg å nytte i tilskotssakene, for å vurdere prioriteringa og tilskota. Planen inneheld ei oversikt over skogbruksområde der det er estimert stor hogst (over 5000 m³) av gran dei næraste 20-25 åra, oversikt over skog med vernande funksjon (både offisiell vernskog og anna skog med vernande funksjon), oversikt over skogsvegar (både eksisterande og tenkte) og oversikt over kommunale vegar som utgjer flaskehalsar for skogbruket.

Tilskotssatsane i denne tiltaksstrategien er hovudsakleg baserte på tidlegare tilrådingar frå statsforvaltaren, og tilpassa vårt hovudmål og prioriteringar. I tillegg har nokre av tilskotssatsane vore drøfta med lokale entreprenørar som har oversikt over kostnadane med å ta ut skog, t.d. via taubane.

Krav om utbetaling frå skogfond, som mange av tilskotssøknadane etter NMSK-forskrifta baserar seg på, må vere levert til kommunen seinast eitt år frå utgangen av det kalenderåret investeringa vart gjort, jf. forskrift om skogfond § 12 første ledd.

5.1.1. Naturmangfaldlova

Naturmangfaldlova som kom i 2009 krev at det i endå større grad vert teke omsyn til biologisk, landskapsmessig og geologisk mangfald i all offentleg forvaltning - det har òg innverknad på handsaming av søknader etter forskrift om tilskot til nærings- og miljøtiltak i skogbruket. Ved løyving av tilskot vert tiltaket vurdert opp mot reglane og føringane i naturmangfaldlova.

5.2. Skogkultur - § 4

Tilskot til skogkultur gjeld tilskot m.a. til ungskogpleie, planting, plantekjøp og andre kvalitetsfremjande tiltak i skogen.

Bruk av kjemiske midlar, kjøp av utstyr eller tiltak som ved uttak av virke gjev overskot, gjev ikkje rett på tilskot.

Før 2020 vart naturmangfaldlova vurdert også ved tildeling av tilskotsmidlar knytt til skogkulturtiltak i Stryn kommune. Frå 2020 vart imidlertid dei aktuelle løyvingsbrev automatisk generert frå landbruksdirektoratet, og i desse er naturmangfaldlova ikkje vurdert som aktuell. Dette er fordi tilskot til skogkultur vert gjort etterskotsvis, og tiltaka ikkje endrar bruken av arealet.

5.2.1. Tilskotssats

For kostnader knytt til planting, plantekjøp og ungskogpleie er tilskotssatsen uendra frå førre periode, og er framleis 50 %.

For andre skogkulturtiltak (såing, markberedning, stammekvisting, underskot ved tynning og gjødsling) er tilskotssatsen uendra frå førre periode, og er framleis 40 %.

Det vert ikkje gjeve noko ekstra tilskot ved atplanting etter vindfall. Eventuell tilleggsstrategi vert utarbeida dersom det trengst t.d. ved orkanar i perioden.

5.2.2. Krav

Tiltaket bør:

- vere tilrådeleg skogfagleg, med rett treslag, rett plantetal og rett tiltak på rett plass
- vere tilrådeleg økonomisk

Vidare skal det vere teke naudsynte miljøomsyn ved at plantinga er styrt inn mot eigna eksisterande hogstareal og relevante attgroingsareal. Det bør styrast unna planting på nye areal med sterke interessekonfliktar som t.d. verdfulle kulturlandskap og viktige friluftsområde.

Det vil kvart år bli utført feltkontroll på minimum 5 % av dei skogkulturtiltaka som har fått tilskot. Kontrollen vil hovudsakleg bli utført på tilfeldige felt (stikkprøve).

5.2.3. Prioritering

Dersom det vert naudsynt å prioritere mellom søknadane der tilskot går frå den same NMSK-tilskotspotten som skogkultur, vil søknader som gjeld planting og plantekjøp verte prioriterte. Deretter vil søknader som gjeld ungskogpleie verte prioriterte. Denne prioriteringa er basert på måla i tiltaksstrategien.

5.2.4. Søknaden

Søknad om tilskot til skogkultur skal skrivast på landbruksdirektoratet sitt skjema LDIR-909 eller leverast elektronisk via den aktuelle eigedomen sin skogfondkonto.

Dette skal leggest ved søknaden:

- Kart som syner kvar det er planta.
- Kopi av fakturaen.
- Opplysningar om skogeigar er MVA-registrert eller ikkje.

5.3. Veg - § 5

Tilskot til veg gjeld tilskot m.a. til bygging av nye skogsvegar (både traktorvegar og bilvegar i landbruksvegklassane) eller ombygging av eksisterande skogsvegar. Traktorvegar som etter søknad vert bygd om til skogsbilveg, eller søknadspliktig opprusting av veg til ein betre vegklasse (standardheving) kan også gje rett på tilskot.

Det er kun skoginteressene i vegen som kan gje tilskot. D.v.s. at dersom vegen ikkje løyser ut skog, kan tiltaket heller ikkje få tilskot.

5.3.1. Tilskotssats

Statsforvaltaren handsama tidlegare desse søknadane, men kommunen hadde likevel overordna retningslinjer for tilskot til landbruksveg, sidan det var kommunen si oppgåve å foreslå prioritering og tilskotsprosent før sakene skulle handsamast hjå statsforvaltaren.

Retningslinjene var baserte på retningslinjer frå statsforvaltaren i Vestland, og desse vil i stor grad bli vidareførte. Tilskotssatsen vil ligge i same intervalla som den har gjort siste åra, og samsvarar med tilskotssatsen statsforvaltaren anbefalar.

- Tilskot til traktorvegar vil ligge mellom 25-35 %
- Tilskot til bilvegar vil ligge mellom 30-50 %

Den maksimale tilskotssatsen er 45 % for traktorveg og 50 % for bilveg.

For bilveg må dette vere gjort for å kome opp i makssatsen på 50 %:

- Planlegging utført av/saman med profesjonell vegplanleggar eller nokon med tilsvarande kompetanse = + 4 %
- Utarbeiding av anbod = + 3 %
- Profesjonell oppfylging av veganlegget under bygging = + 3 %.

Er ikkje noko av det over gjort, men kriteriane elles er tilstades og tilskotsmidlane strekk til, vil ein bilveg ende på makssats 40 %.

Det vert ikkje gjeve noko ekstra tilskot etter denne tiltaksstrategien ved bygging av veg t.d. etter vindfall. Eventuell tilleggsstrategi vert utarbeida dersom det trengst t.d. ved orkanar i perioden.

Elles ser vi at dei øyremerkte tilskotsmidlane vi erfaringsvis får ikkje strekk til, og ser oss difor nøyde til å strame inn på krava vi set til dei tiltaka som kan ha rett på tilskot.

5.3.2. Krav

- Kun landbruksvegar som har ei overvekt av skoginteresser (over 50 %) knytt til seg, kan få tilskot.
- Tilskot vert kun gjeve til vegar til private og offentlege skogar over 10 dekar.
- Tilskot vert kun gjeve til vegar som løyser ut område der det er planar om å drive eit uthaldande skogbruk.
- Bygginga/ombygginga av vegen skal vere godkjend av kommunen, jf. forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier.
- Det må vere utarbeida ein byggeplan som er godkjend av kommunen (på baksida av tilskotssøknadsskjemaet står det kva byggeplanen skal innehalde).
- Veganlegg med ein anleggskostnad på over 1 000 000 kr skal vere planlagd av ein profesjonell vegplanleggar, eller nokon med tilsvarande kompetanse.
- Kostnadane med vegen skal vere kjend før det vert søkt om tilskot.
- Søknad om tilskot skal sendast til kommunen før arbeidet med vegen vert sett i gong.
- Veglina skal vere godkjend av kommunen.
- Vegen skal byggast etter den godkjende veglina, og anlegget skal føre fram til det punktet som er oppgjeve i søknaden.
- Vegen skal byggast etter gjeldande normalar for landbruksvegar – vegstandarden må avpassast skogen og det aktuelle området.
- For fellesanlegg skal fordelinga av kostnadane med anlegget gå fram av signert søknadsskjema og det framtidige vedlikehaldet skal vere definert ved skriftleg avtale.
- Det vert ikkje gjeve tilskot til skogsvegar der anleggskostnadane er under 60 000 kr.
- Det vert ikkje gjeve tilskot til «enkle vegar» og enkle traktorvegar i landbruksvegklasse 8.
- Tilskotet vert normalt rekna ut frå dei reelle oppgjevne kostnadane, men med eit tak på ein totalkostnad på maksimalt kr. 2000 pr. meter for bilvegar og maksimalt kr. 800 pr. meter for traktorveg (landbruksvegklasse 7). Dette kan unntaksvis fråvikast.
- Handsaming av tilskotsøknadar skjer etter 1.august.

5.3.3. Prioritering

- Søknadar blir handsama etter 1. august det året dei kjem inn, og prioriterte etter kulepunkt 3, 4, 5, og 6 her.
- Søknadane prioriterast opp mot dei andre søknadane som har kome inn før 1.august.
- Vegar bygde/bygde om i samband med å ta ut vindfallhogst vert prioriterte.
- Vegar bygde i fellesskap mellom fleire skogeigarar/grunneigarar, og som på same tid løyser ut mykje hogstmoden skog og store produktive skogareal som skal nyttast til uthaldande skogbruk, vert prioriterte.
- Bilvegar(*) og ombygging frå traktorveg til bilveg(*) vert prioritert.
- Bilveg klasse 5(*) vert ikkje prioritert.

5.3.4. Vilkår

- Vegar som har motteke tilskot skal haldast ved like i same standard som vegen opphavleg var bygd i. Skriftleg plan, og eventuelt avtale, for vedlikehald skal ligge føre før tilskotet vert utbetalt.
- Ein skriftleg plan for/oversikt over framtidig bruk av arealet som vert løyst ut av vegen skal ligge ved tilskotssøknaden, jf. tredje kulepunkt under «krav».
- Areal som vert hogge skal tilfredsstillande foryngast, jf. tredje kulepunkt under «krav». Normalt vil dette vere planting av gran etter hogst av gran.

- Normalt vert det sett vilkår om nyplanting av gran på eigna, ikkje tidlegare tilplanta område, tilsvarande eitt dekar for kvar 5000 kr. gjeve i tilskot.
- Tilskot som ikkje er nytta når byggjefristen går ut, vert trekt inn.
- 10 % av tilskotet vert halde tilbake til sluttrekneskapen for tiltaket er godkjend og vegen er ferdiggodkjend.

5.3.5. Søknaden

Søknad om tilskot til veg skal skrivast på landbruksdirektoratet sitt skjema LDIR-903 eller leverast elektronisk.

Dette skal leggest ved søknaden:

- Eit kart som syner vegen og som syner dekningsområdet til vegen (detaljkart)
- Eit kart som syner området der vegen ligg (oversiktskart)
- Eventuelt namn på vegen, dersom du kjenner til det
- Ein skriftleg plan, og eventuelt avtale, for vedlikehald
- Ein skriftleg plan for/oversikt over framtidig bruk av arealet som vert løyst ut av vegen
- For fellesanlegg skal det ligge ved ei oppdatert og rett liste over fordeling av kostnadane med anlegget.

5.4. Miljøtiltak i skog - § 6

Tilskot til miljøtiltak i skog gjeld tilskot til:

- Dekking av meirkostnader eller tap ved å gjennomføre skjøtselstiltak for å ivareta og utvikle miljøverdiar.
- Delvis dekking av økonomisk tap knytt til langsiktig bevaring av spesielle miljøverdiar, der omsyn til desse krev at skogeigaren avstår frå hogst eller legg om skogsdrifta.
- Dekking av meirkostnader ved skogsdrift for å unngå vegbygging som vil redusere «villmarksprega område».

5.4.1. Tilskotssats

- Inntil 70 % tilskot for kostnader knytt til dekking av meirkostnader eller tap ved å gjennomføre skjøtselstiltak for å ivareta og utvikle miljøverdiar.
- Inntil 30 % tilskot for kostnader knytt til dekking av tap (trekt frå ein arealavhengig eigenandel) til skogeigarar som tek vare på nøkkelbiotopar i eit større omfang enn det som vert forventa av næringa.

Utover dette vert tilskotssatsen fastsett etter skjønn i kvart einskild tilfelle.

Normalt skal tilskot til ein skogeigar ikkje overstige kr. 75 000, jf. NMSK-forskrifta § 6 tredje ledd.

5.4.2. Krav

- Miljøverdiane må kunne påvisast og dokumenterast
- Meirkostnader eller tap skal vere tilstrekkeleg dokumentert

5.4.3. Vilkår

Skogeigaren og kommunen skal inngå ei avtale om kva plikter og restriksjonar tilskotet byggjer på. Avtala bør normalt gjelde i om lag 10 år, jf. NMSK-forskrifta § 6 fjerde ledd.

I praksis skjer normalt avtaleinngåinga ved at skogeigaren signerer på løyvingsvedtaket med føresetnader og vilkår.

5.4.4. Søknaden

Søknad om tilskot til miljøtiltak i skog skal skrivast på landbruksdirektoratet sitt skjema LDIR-911 eller leverast elektronisk.

5.5. Drift med taubane, hest o.a. - § 7

Tilskot til drift med taubane, hest o.a. gjeld tilskot til drift i vanskeleg terreng. Det kan og gjevast tilskot til drift i vanskeleg terreng utanom taubanedrift der dette er føremålsteneleg, med tilskotssats vurdert etter skjønn.

5.5.1. Tilskotssats

Taubanetilskotet vert tildelt til kommunane etter kvart som behovet oppstår. Statsforvaltaren tilrår ein variabel tilskotssats til taubanedrifter, i samråd med dei andre "taubanefylka". Tildeling av tilskot føreset at den nye taubanekalkulatoren vert nytta til fastsetting av driftspris (og eventuelt justert av skogeigar og tømmerkjøpar) og at det ikkje vert gjeve tilskot til skog som ikkje er hogstmoden.

Ny tilskotsats vert rekna ut etter den rettlinja funksjonen $f(x) = -0,7 \times \text{rotnetto} + 200$

Eller: tilskot per m³ = $-0,7 \times (\text{tømmerverdi} - \text{driftskostnad}) + 200$

Tilskotet har ein øvre grense på kr 300 per m³, sjå tabellen under for tilskot ved ulike rotnetto.

rotnetto (kr/m ³)	-140	-120	-100	-80	-60	-40	-20	0	20	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240
tilskot (kr/m ³)	298	284	270	256	242	228	214	200	186	172	158	144	130	116	102	88	74	60	46	32

Tabell som viser utrekna tilskot. Rotnetto = tømmerverdi minus driftskostnad.

- Hestedrifter og løypestreng: kr. 150 pr. m³

5.5.2. Krav

- Det må ligge føre dokumentasjon på at det er gjennomført miljøregistreringar i skog (MIS), eller gjennomført føre-var-tiltak i tråd med Levande skog sin standard i område utan MIS-registreringar
- Skogen som vert teken ut må vere i rett alder:

Bonitet H40	Nedre aldersgrense for hogst (totalalder)
26	40 år
23	45 år
20	50 år
17	60 år
14	70 år
11	80 år
8	85 år
6	95 år

Oversikt henta frå Norsk PEFC skogstandard

- Drifta må gjennomførast utan serskild skade på spesielle miljøverdiar i området
- Det vert ikkje gjeve tilskot dersom drifta med taubane kan motverke utbygging av eit rasjonelt vegnett

5.5.3. Prioritering

Søknadane blir handsama det året dei kjem inn, innanfor fristen, og om det er naudsynt vil desse bli prioriterte opp mot kvarandre.

Dersom det må prioriterast mellom søknadane vert uttak av stormfelt skog prioritert.

5.5.4. Vilkår

Det skal normalt plantast på avvirka område, med likt eller høgare produserande treslag.

5.5.5. Søknaden

Søknad om tilskot til drift med taubane, hest o.a. skal skrivast på landbruksdirektoratet sitt skjema LDIR-916 eller leverast elektronisk.

Dette skal leggst ved søknaden:

- Kart
- Dokumentasjon på skogen sin alder
- Dokumentasjon på at det er gjennomført miljøregistreringar i skog (MIS) eller gjennomført føre-var-tiltak i tråd med Levande skog sin standard i område utan MIS-registreringar.
- Ei vurdering av, og forklaring på, kvifor taubane er nytta
- Ei kort utgreiing knytt til framtidig plan for, og bruk av, det avvirka området (forynging)

5.6. Utdrift av skogsvirke til bioenergi - § 8

Tilskot til utdrift av skogsvirke til bioenergi gjeld tilskot til uttak av skogsvirke og skogflisråstoff for energiproduksjon.

Skogsvirke er her heiltrevirke, rundtømmer frå førstegangstynning og lauvskoghogst, og hogstavfall.

Hogstavfall er greiner og toppar (GROT), bult (ein kort, avkappa del av trestammen som er utenleg som tømmer. Bulten stammar som oftast frå rotenden av treet) og eventuelt andre trerestar, men ikkje stubbar. Hogstavfall kan også vere virke som er skada etter t.d. brann, storm, snø («snøbrekk») eller insektangrep, og som ikkje kan omsetjast som ordinært tømmer.

Tilskotsordninga dekker skogsvirke som vert teke ut gjennom førstegangstynning, lauvskoghogstar, ungsogpleie eller kulturlandskapspleie, i tillegg til uttak av hogstavfall.

Tiltaket har tidlegare vore fanga opp av eit sentralt tilskot, handsama av statsforvaltaren. Det sentrale tilskotet er imidlertid avvikla. § 8 i NMSK-forskrifta heimlar likevel framleis eit slikt tilskot, og det er opp til kommunen om det skal prioriterast.

Vi ser ingen grunn til å ekskludere dette tiltaket, når vi har tilskotsordningar for alle dei andre tiltaka etter NMSK-forskrifta.

5.6.1. Tilskotssats

Utgangspunktet for tilskotssatsane vi vel å nytte, er Statens landbruksforvaltning sine tilskotssatsar frå august 2011. Desse har vi justert opp til dagens nivå (august 2020) ved hjelp av priskalkulatoren på Statistisk sentralbyrå sine internettsider.

Sortiment	Tiltak	Tilskotssatsar
Rundvirke	Førstegangstynning	24 kr/fm ³ rundtømmer
Heiltre	Førstegangstynning Ungskogpleie Lauvskoghogst Kulturlandskapspleie Vegkantrydding	63 kr/lm ³ skogsflis
GROT	Uttak etter hogst Opprydding etter katastrofar (brann, storm, insektangrep og skader som fylgje av snø («snøbrekk»))	36 kr/lm ³ skogsflis

5.6.2. Krav

Det vert stilt krav om at det er teke omsyn til landskap, biologisk mangfald, friluftsliv og kulturverdiar ved utdrifta. Det betyr at det i skog skal takast omsyn til registrerte miljøkvalitetar, og at reglane i aktuelle og relevante lover og forskrifter vert fylgde. I kulturlandskapet gjeld dei same restriksjonane som fylgjer av vilkåra for å få produksjonstilskot i jordbruket.

5.6.3 Søknađen

Søknađen i fri form skal sendast til kommunen.

For heiltre og GROT må mengd skogsvirke vere oppgjeve i løskubikkmeter (1m^3) skogsflis i søknađen. Det vil seie at mengda må konverterast til den mengda dette svarar til etter at det er flisa.

Omrekningsformel for løskubikkmeter heiltre og GROT (ferskt) liggande i lunne (skogsvirket samla/oppstabla før transport/foredling o.l.):

1 m^3 heiltre eller GROT = $0,8\text{ m}^3$ skogsflis.

Mengda kan målast og konverterast slik, dersom kjøpar ikkje kan oppgje mengda meir nøyaktig:

Berekn volumet på lunna ved å gange saman dei utvendige måla ($L \times B \times H$), og gange med ein faktor på 0,8. Det vert førutsett at målinga er av ferskt virke i normalt kompakte lunner.

Dette må leggast ved søknađen:

- Ei leveransekontrakt for det utdrivne virket, som dokumenterer driftskostnader og flissal
- Eit kart som syner kvar skogsvirket er teke ut

5.7. Andre tiltak i skogbruket - § 8

Tilskot til andre tiltak i skogbruket gjeld tilskot til tiltak og prosjekt som bidreg til å utvikle skogbruket, når tiltaket eller prosjektet ikkje er omfatta av andre etablerte tilskotsordningar i landbruket.

5.7.1. Tilskotssats

Tilskotssats vert fastsett etter skjønn i kvart einskild tilfelle.

5.7.2. Prioritering

Tiltak og prosjekt som har som mål å auke aktiviteten og ressursutnyttinga i og frå skogen vert prioriterte.

5.8. Oppsummert oversikt over tilskotssatsar for perioden 2023-2026

Tiltak	Tilskotssats
--------	--------------

Skogkultur - Planting (også eiga arbeid), plantekjøp og ungskogpleie. - Såing, markberedning, stammekvisting, underskot ved tynning og gjødsling	50 % 40 %
Veg - Traktorvegar - Bilvegar	25-35 % 30-40 % (50%)
Miljøtiltak i skog - Dekking av meirkostnader eller tap ved å gjennomføre skjøtselstiltak for å ivareta og utvikle miljøverdiar. - Dekking av tap til skogeigarar som tek vare på nøkkelbiotopar i eit større omfang enn det som vert forventa av næringa.	Inntil 70 % Inntil 30 % Utover dette vert tilskotssatsen fastsett etter skjønn i kvart einskild tilfelle. Tilskotet skal normalt ikkje overstige meir enn kr. 75 000 pr. skogeigar
Drift med taubane, hest o.a. - Taubane - Hestedrifter og løypestreng	Variabel til tilskottsats. $F(x) = -0,7 \times \text{rotnetto} + 200$ Kr. 150 pr. m ³
Utdrift av skogsvirke til bioenergi - Rundvirke - Heiltre - GROT	24 kr/fm ³ rundtømmer 63 kr/lm ³ skogsflis 36 kr/lm ³ skogsflis
Andre tiltak i skogbruket	Tilskotssats vert fastsett etter skjønn i kvart einskild tilfelle.

6. Søknadsfristar

6.1. Generelt

Det har til no ikkje vore innført søknadsfristar i Stryn kommune for søknader om tilskot til tiltaka i NMSK-forskrifta, men kommunen står fritt til å innføre slike fristar når det er føremålstenleg av omsyn til prioritering av tilskot, jf. NMSK-forskrifta § 9.

6.2. Skogkultur - § 4

Vi ser at det kan vere føremålstenleg å ha frist for søknader om tilskot til skogkultur. Mangelen på søknadsfrist kan føre til at dei som leverar søknad seint på året kanskje ikkje får fullt tilskot, då den

tildelte tilskotspotten på det tidspunktet kan vere liten/tom, då det er eit førstemann-til-mølla-prinsipp som gjeld. Statsforvaltaren har også sett fristar for søknader til tilskot til tettare planting - eit klimatiltak som vert handsama saman med søknad om tilskot til skogkultur.

Det er likevel meir som talar for å ikkje innføre frist på tilskotssøknadane knytt til skogkultur.

Statsforvaltaren har tidlegare tilrådd at skogkulturtilskot vert tilvist fortløpande av kommunen, av omsyn til at dei då får ei betre oversikt tidlegare med tanke på eventuelle tilleggsløyvingar. Vi ser det også slik at dette er gunstig av omsyn til rask sakshandsaming. Ved at ein ikkje har søknadsfrist kan søknader handsamast fortløpande, i staden for at søknadene skal samle seg opp.

Det er også sjeldan desse søknadane kan prioriterast opp mot kvarandre, då dei ofte er like og har like stor «rett» på tilskotet.

Tilskot til tettare planting søker skogeigarane erfaringsmessig heller ikkje på sjølv, og det er opp til sakshandsamar å undersøkje om ein søknad om tilskot til planting tilfredsstillar krava til tettare planting. Det er også sakshandsamar som avgjer om søknader som er komne inn etter fristen for tettare planting likevel skal takast med i den aktuelle runden eller utsetjast til neste runde.

Vi ser det ikkje som føremålstenleg av omsyn til prioritering av tilskot å innføre søknadsfrist for tilskotssøknader knytt til skogkultur, og opprettheld praksisen frå tidlegare med eit «førstemann-til-mølla-prinsipp».

6.3. Vegbygging - § 5

For tilskotssøknader knytt til vegbygging er det naudsynt å prioritere søknadane opp mot kvarandre på grunn av knappheit i tilskotsmidlane, og vi ser det difor som naudsynt å innføre ein søknadsfrist for tilskotssøknader knytt til veg.

Søknadsfrist vert sett til 1. mars kvart år.

6.4. Miljøtiltak i skog, utdrift av virke til bioenergi og andre tiltak i skogbruket - §§ 6 og 8

Tiltak som miljøtiltak i skog, utdrift av virke til bioenergi og andre tiltak i skogbruket mottek vi sjeldan tilskotssøknader på. Vi ser det difor som lite føremålstenleg å innføre noko frist for desse tiltaka per dags dato.

Vi vel difor å ikkje innføre frist for søknad om tilskot til desse NMSK-tiltaka denne perioden.

6.5. Drift med taubane, hest o.a. - § 7

For tilskotssøknader knytt til taubane, hest o.a gjeld førstemann til mølla prinsippet. Statsforvaltaren set ei ramme på fylkesnivå som alle kommunar kan løyve, frå så lenge det er midlar.

7. Tilskotsbehov

7.1. Generelt

Statsforvaltaren i Vestland fordelar tilskotsmidlane til dei ulike tiltaka mellom kommunane i Vestland fylke. Dette vert gjort med grunnlag i kommunane sine innmelde tilskotsbehov og statsforvaltaren sine prioriteringar.

Det er desse midlane kommunen igjen fordelar på dei ulike tiltaka i NMSK-forskrifta, etter retningslinene i denne tiltaksstrategien.

7.2. Generelt NMSK-tilskot (skogkultur m.m.)

Det har vist seg å vere eit noko varierende tilskotsbehov i kommunen, men det ser ut som behovet i eit «normalår» ligg ein plass kring kr. 200 000. Truleg er det ikkje alle skogeigare som nyttar seg av tilskotstilbodet.

I 2018 fekk kommunen tildelt kr. 130 000 i NMSK-midlar + kr. 45 000 tilleggsøyving hausten 2018.

I 2019 fekk kommunen tildelt kr. 170 000 + kr. 95 000 tilleggsøyving hausten 2019.

I 2020 fekk kommunen tildelt kr. 200 000. Kr. 48 860 vart tilbakeført/omdisponert av fylke.

I 2021 fekk kommunen tildelt Kr. 150 000. Kr. 80 559 vart tilbakeført/omdisponert av fylke.

I 2022 fekk kommunen tildelt Kr. 75 000 + kr. 41 676 i tilleggsøyving november 2022.

7.3. Tilskot til vegbygging

Det er noko vanskeleg å uttale seg om tilskotsbehovet knytt til vegbygging, då 2020 var første året vi handsama desse søknadane fullt ut. I 2022 vart ikkje heile tilskotspotten nytta.

Stryn kommune er ein stor skogbrukskommune med mykje aktivitet, som også har gjort ein betydeleg jobb med utarbeiding av planar og rydding i eldre saker, arkiv og system dei siste åra. Dette er gjort for å lage det meir oversiktleg, føreseieleg, rettferdig, enklare, ryddigare og meir effektivt å forhalde seg til kommunen sine skogoppgåver, som tildeling av tilskot, både for næringa, skogeigarane og tilsette i kommunen.

Vi har no innført gode rutinar og retningsliner også for dei nye oppgåvene vi fekk 1.1.2020, og håpar difor at vi får tilstrekkeleg tilskotsmidlar til å utføre jobben slik vi ynskjer. Vi er uroa for at det vert ein rotete og uoversiktleg situasjon, som vert oppfatta som urettferdig og byråkratisk, dersom tilskotsmidlane vi får er langt frå det reelle behovet i kommunen.

7.4. Tilskot til drift med taubane, hest o.a.

Det er noko vanskeleg å uttale seg også om tilskotsbehovet knytt til drift i vanskeleg terreng, då 2020 var det første året vi handsamar desse søknadane fullt ut. Erfaringsmessig, både tidlegare og i år, dekkjer tilskotsmidlane til drift i vanskeleg terreng, behovet vi har.

I 2022 hadde vi ingen søknader om tilskot knytt til drift i vanskeleg terreng.

8. Revidering

Tiltaksstrategien vert normalt revidert til den gjeldande strategien går ut. Ny tiltaksstrategi skal i dette tilfellet vere gjeldande frå 2027. Tiltaksstrategien kan likevel reviderast når som helst før denne

tid, dersom det vert behov for det. Oppdatering av tilskotssatsar kan skje undervegs i perioden, utan at strategien trenger reviderast.